

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 14. Dispositiones ad Baptismum suscipiendum adultis necessariæ.
Ubi fusè de necessitate amoris Dei propter se, ad Baptismum fructuosè
recipiendum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

- a. 2. ex poena damni non sicut afficiendi tristitia, tamen poenam damni subituri sint in inferno, juxta Florentinum, dicens: *illorum animas, qui in mortali peccato, vel solo originali decedunt, in infernum descendere*. Per infernum tamen Bonaventura, Richardus, Abulensis, & nonis Baconius, Michael à Bononia, Lezana, &c. non intelligunt infernum damnatorum, sed locum subterraneum ab eo distinctum, qualis fuit lymbus SS. Patrum.
- 175 Imò Salmeron in cap. 5. ad Rom. alique Noviores censent eos victuros super terram, naturalique beatitudine ibi fructuros, angelicis quoque visionibus recreandos. Scotus etiam naturalem ipsius beatitudinem aliquam concedit, saltem imperfectam. Quam non pauci Recentiores sequuntur.
- 176 Sed in contrarium est communis sententia Conciliorum, veterumque Patrum. Siquidem de fide est quòd dicti infantes, utpote non regenerati, non intraturi sint in regnum caelorum. Ergo (inquit Augustinus serm. 14. de verb. Apost.) *ibunt in ignem aeternum: qui enim non erunt in regno, procul dubio in ignem aeternum ibunt*. Neque enim dici potest (ait Gelasius Papa epist. 7.) *quòd non renati infantes tantummodò in regnum caelorum ire non valeant, non autem aeterna damnatione puniantur*. Tamen enim potest rectè dici, *parvulos, sine Baptismo de corpore exeuntes, in damnatione omnium mississimi futuros: multum fallit, & fallitur, qui eos in damnatione praedicat non futuros*. In damnatione utique ignis. Ut enim arguit citato serm. 14. de verb. Apost. *venturus est Dominus, & judicaturus de vivis, & mortuis, sicut Evangelium loquitur, duas, non tres, partes facturus est, dextram & sinistram. Sinistris dicitur: Venite benedicti Patris mei, percipite regnum, &c. Nullus relictus est medius locus in Evangelio novimus. Ecce in dextra regnum caelorum est. Qui ibi non est, in sinistra erit. Quid erit in sinistra? Ite in ignem aeternum. Qui non in dextra, procul dubio in igne aeterno. Igitur, quando confiteris parvulum non futurum in regno, fatearis futurum in igne aeterno.*
- 177 Concinit Augustino Fulgentius l. de fid. ad Petr. c. 27. in tantum ut velut fidei orthodoxae dogma tradens, uti vidimus to. 1. l. 10. p. 3.
- 178 Concinit & S. Alcimus Avitus Viennensis Archiepiscopus. Cujus verba ibidem exhibuimus ex carmine de castitatis laude ad Fulcinam fororem.
- 179 Nec dissentit Gregorius Magnus, sed opinioni quae contendit poenam sensus soli peccato actuali debitam, cum Patribus antè relatis apertè contradicit his verbis: *Nonnulli prius à praesenti luce subtrahuntur, quam ad proferenda bona, malavè merita activa vite perveniunt. Quos quia à culpa originali Sacramenta salutis non liberant, & hic ex proprio nihil egerunt, & illuc ad tormenta perveniunt. Et infra: Perpetua tormenta percipiunt, qui nihil ex propria voluntate peccaverunt. Non dissentit etiam Isidorus l. 1. sent. 22. dicens: Pro solo originali huius in inferno recenter nati infantes poenas, si renovati per lavacrum non fuerint.*
- 180 Igitur non baptizatis parvulis nemo promittat inter damnationem ignis, regnumque caelorum, quietis, vel felicitatis cuiuslibet, & ubilibet quasi medium locum, inquit Augustinus lib. 1. de orig. anim. c. 9.
- 181 Haec eo dicta sunt, ut fundatissimo timore aeternae calamitatis, quae infantes manet, si ex hoc saeculo non regenerati discedant, expurgentur plerumque matres, quae suos infantes isti quotidie exponunt miseriae, dum crudeli intemperantia vel gula, vel libidinis, illos nondum natos in utero suis extinguunt, vel crudeli negligentia illos nondum renatos in sinu suo extinguunt, vel praefocant, vel citò baptizari non procurant. Quam etiam ob causam arguendae veniunt plures oblectrices, debitum baptizandi modum, vel formam ignorantes, ac per hoc plures infantes probabili, imò certo aeternae damnationis periculo exponentes.
- Nec dictis infantibus ad evadendum ignem, 182 vel tristitiam aeternam proderit mitior opinio sancti Thomae, si falsa sit. Nec nostra erga parvulos pietas & misericordia ipsos à damnatione, aeternae tristitia & calamitate liberabit in Dei iudicio, in quo, juxta Scripturarum oracula, Sanctorumque traditionem Christus sententiam profert. Videri potest Florentio Conrui Archiepiscopo Tuamensis in Hibernia, in libro de hac re edito anno 1624. ubi plura ad idem probandum ex Scripturis & Patribus argumenta profert, contrariaeque doctè & solidè dissolvit. Plura etiam de hac quaestione à nobis dicta videri possunt to. 1. l. 10. suprà relato.

CAPUT XIV.

Dispositiones ad Baptismum suscipiendum adultis necessariae. Ubi fuit de necessitate amoris Dei propter se, ad Baptismum fructuosè recipiendum.

AD Baptismum validè suscipiendum nulla 183 alia dispositio in adultis requiritur, nisi consensus ipsorum, seu voluntas recipiendi Baptismum. Quam quidem voluntatem necessariam esse constat ex dictis lib. 1. c. 21. docetque sanctus Thomas q. 68. a. 7. *Ex parte baptizati requiritur voluntas, seu intentio suscipiendi Sacramentum. Quae si in adulto deesse (ait ad 2.) esset rebaptizandus. Tamen is qui terroribus & supplicis inductus consentit Baptismo, validè equidem baptizetur, prout Innocentius III. ab Arelateni Episcopo interrogatus respondit cap. majores de Baptismo, exemplificans in Judaeis sub Catholico Rege Sisebuto baptizatis, qui ad id eorum sub poena flagellationis & exilii, tandem Baptismum susceperunt. Et rationem dat Pontifex, quia licet talis non vellet si posset impune, adeoque dici posset conditionatè nolens, absolutè tamen vult & consentit. Siquis tamen semper maneret invitus, nec terroribus aut supplicis induci posset ad consentium, non valeret Baptismus ipsius, ut idem Pontifex declaravit ibidem. Idem constat ex cap. de Judaeis dist. 45.*

Ad licitam tamen & fructuosam Baptismi susceptionem adultis non sufficit consentire, sed 184 oportet eos instrui de mysteriis & obligationibus Religionis Christianae, juxta illud: *Docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris, &c. Matth. & Marci ult.*

2°. oportet credere. Quia qui non crediderit, 185 condemnabitur, ut dicitur ibidem. Et Apostolus Hebr. 11. *Accedentem ad Deum oportet credere quia est, & quòd inquirentibus se remuneratur sit. Item: Sine fide impossibile est placere Deo. Et Act. 8. Si credis ex toto corde, licet te baptizari. Et respondens ait: Credo Filium Dei esse Jesum Christum. Et necessitate mediè addeò necessarium esse credere explicite Deum esse, & Remuneratorem esse, atque insuper mysterium Trinitatis, & Incarnationis, ut qui sine ista fide baptizatur, non justificetur, tamen supponeretur mysteria illa invincibiliter, seu inculpate ignorare (quod an fieri possit non est opus hic disputare) uti constat tum ex dictis to. 2. de fide, tum ex definitione necessarii necessitate mediè. Unde Rom. 3. dicitur, quòd *justitia Dei est per fidem Jesu Christi. Sed & Tri-**

dentium fess. 6. c. 6. inter dispositiones necessarias ad justificationem per Baptismum primo loco requirit fidem: *Disponuntur (inquit) ad justitiam, dum excitati divina gratia, & adjuvi, fidem ex auditu concipientes, liberè moventur in Deum, credentes vera esse, quæ divinitus revelata & promissa sunt, atque illud imprimis, à Deo justificari impium per gratiam ejus, per redemptionem quæ est in Christo Jesu.*

186 3°. oportet iterare, seu confidere Deum sibi propter Christum fore propitium, prout Tridentinum dicit ibidem, juxta illud Marci 2. & Matth. 9. *Confide fili, remittantur tibi peccata.* Hanc spem in contritione requisitam ad justificationem per Sacramentum Pœnitentiæ requirit etiam Tridentinum fess. 14. c. 4. *Fuit autem quorvis tempore, ad impetrandam veniam peccatorum hic contritionis motus necessarius, & in homine post Baptismum lapsò ita demum preparat ad remissionem peccatorum, si cum fiducia divine misericordie... conjunctus sit.* Et infra eam requirit etiam in contritione imperfecta, quæ attritio dicitur.

187 4°. non sufficiunt dicti actus fidei, & spei (utpote consistentes, seu consistere valentes cum voluntate peccandi, cum qua nullus à peccato mundari potest per Baptismum) sed insuper necessaria est pœnitentiæ de peccatis actualibus ante Baptismum commissis, cum firmo proposito servandi mandata, juxta illud Act. 2. *Pœnitentiæ agite; & baptizetur unusquisque vestrum, in nomine Jesu Christi, in remissionem peccatorum vestrorum.* Et Matth. ult. *Docentes eos servare quæcumque mandavi vobis.* Unde Tridentinum citat fess. 6. c. 6. post fidem & spem requirit motum adversus peccata per odium aliquod & detestationem, hoc est per pœnitentiæ, quam ante Baptismum agi oportet, sicut & propositum, quo proponunt inchoare novam vitam, & servare divina mandata.

188 5°. requiritur aliqua Dei propter se dilectio, utpote ex qua secundum Tridentinum proximè relatum, procedere debet pœnitentiæ requisita. Post fidem namque & spem, requirit dilectionem, quæ Deum tamquam omnis justitiæ fontem diligere incipiunt. *Ac propterea (inquit, id est propter istam dilectionem, seu Deum dilectum) moventur adversus peccata per odium aliquod & detestationem, hoc est per eam pœnitentiæ, quam ante Baptismum agi oportet.* Ubi mirum est (ait eruditissimus Boudartius hic tr. 2. q. 11.) quod nonnulli ita proprio sensui, & anticipata opinioni indulgent, ut verbum illud (OPORTET) nihil aliud quam convenientiam, non necessitatem, importare contendant. Cum non solum convenientiam, sed necessitatem importent verba Principis Apostolorum Act. 2. in quibus Tridentinum se fundat: *Pœnitentiæ agite, & baptizetur unusquisque vestrum in remissionem peccatorum.* Et Tridentinum fess. 14. c. 4. expressè dicat: *Fuit autem quorvis tempore ad impetrandam veniam peccatorum, hic contritionis motus necessarius.* Cùmque Tridentinum capite illo 6. (duabus lineis postquam dixit, pœnitentiæ, quam ante Baptismum agi oportet) subjungat Apostoli locum, accedentem ad Deum oportet credere: & vox oportet hic sine controversia necessitatem importet: credibile non est quod duabus ante lineis eandem vocem in alia prorsus significatione usurpaverit, & in instructione totius Orbis, in qua de animarum salute peccatorumque remissione agitur, ad eò equivocaverit, ut vel apertam litigii januam reliquerit, eà voce utendo in significatione planè dissimili ab eà quæ Legistatores passim utuntur in ordinationibus publicis, in quibus, sicut & in contractibus, vox oportet (secundum Jurisconsultos) significat necessitatem. Unde Vasquez 1. 2. disp. 203. c. 9. n. 92. ait verbum illud oportet (in Tridentino citato) haud

Tom. III.

dubie necessitatem denotare. Si enim majorem solum decentiam significaret, sensus esset, quod agere pœnitentiæ ante Baptismum, non sit necessarium, sed quid melius & decentius. Quod haud dubie falsum est. Et quorvisum (inquit) diceret Concilium agere hanc pœnitentiæ, ante Baptismum, melius aut decens esse: cùm tam ante Baptismum, quam postea, decens & consentaneum sit? Sed & Theologi, qui Tridentino adfuerunt, actum charitatis, perinde ac fidei & spei ante Baptismum necessarium esse docuerunt, ut Dominicus Sotus 1. 2. de nat. & grat. c. 12. his verbis: *Non verò contra (Lutheranos) agnoscamus fidei motum primum esse necessarium. At quoniam possibile est, ut qui credit non diligit, adjuvamus, necessarios esse, cum illo qui est fidei, actus præterea spei & charitatis.* Idque evincit ratio, quæ Tridentinos Patres movit ad requirendam dilectionem, scilicet inchoatam, Dei tamquam omnis fontis justitiæ, ex eaque profectam pœnitentiæ ante Baptismum. Ratio quippe fuit, quia si pœnitentiæ vota esset ex timore, sine amore justitiæ, & dolor esset propter penam tantum, & non propter offensam, infructuosa esset, ut Cardinalis Pallavicinus ex actis originalibus Concilii in historia ipsius testatur l. 8. c. 13.

189 Ex qua ratione pariter evincitur, inchoatam dilectionem Dei tamquam fontis omnis justitiæ, quam Tridentinum ibi requirit, non esse merum amorem concupiscentiæ: quo Deum nobis ipsis ob proprium commodum diligimus; sed benevolentiam & charitatis, seu Dei propter se. 1°. quia dolor de peccato propter penam tantum, & non propter Dei offensam, procedit ex amore concupiscentiæ, quo sicut volumus commodum nostrum; ita timemus & odimus incommodum nostrum, seu penam. Pœnitentiæ verò seu dolor propter penam tantum, non propter Dei offensam, infructuosa est, adeoque insufficientis secundum Patres Tridentinos.

2°. quia dilectio Dei tamquam fontis omnis justitiæ (quam Concilium requirit) est dilectio Dei propterea quod sit fons omnis justitiæ. Cùm igitur Deus secundum se, & secundum quod Deus, sit fons omnis justitiæ, dilectio Dei propterea quod sit fons omnis justitiæ, est dilectio Dei propter Deum, sive dilectio Dei, non propter rivulos beneficiorum, sed propter eorum fontem, qui est Deus ipse. Est ergo dilectio Dei propter se.

3°. expressio illa Tridentini haud dubie eodem modo intelligenda est, quo intelligitur à Patribus, ex quibus est desumpta. Ab ipsis verò intelligitur de dilectione Dei, non propter effectus ipsius, sed propter se, ut videre est in Augustino l. 1. de techeil. rudib. c. 27. ubi instruens eos qui baptizari volunt (quod & Tridentinum facit loco citato) *Diligatis (inquit) Deum gratis, quia amandus est, non sicut aliquid quod videtur oculis, sed sicut amatur sapientia, & veritas, & justitia, &c. non quemadmodum sunt in hominibus, sed quemadmodum sunt in ipso fonte incorruptibilis, & incommutabilis sapientiæ.* Et in Psalm. 61. ad finem: *Transcende creaturas, vade illuc, ubi semel locutus est Deus, & ibi invenies fontem justitiæ, ubi est fons vite.*

4°. Patres Tridentini expressè se explicaverunt de amore charitatis, prout idem Tridentinus Historicus testatur citato cap. 13. Unde pro titulo istius capituli ponit hoc summariæ: *De actu charitatis necessario ad justitiam, etiam in Sacramento accipiendam.* Et in capituli decursu ostendit non esse titulum sine re, sub finem sciens: *Quod attinet ad id quod dicitur de dilectione Dei, advertendum est, per renovem decreti prius delineati, nullam fieri dilectionis mentionem; sed*

Salvatorem Alepium Archiepiscopum Turritanum, Claudium Jatum Societatis Jesu, Lipomanum Veronensis Adjutorem, & Pium Franciscanorum Praesidem admonuisse, ut ALIQUIS CHARITATIS ACTUS INSERERETUR. Cuiusmodi id ad omnium Patrum iudicium relatum fuerat . . . viginti tres ex ipsis diserte illud comprobasse, adeoque insertum decreto. Sed postea aliis haud probatum (eod quod habitus charitatis, seu actus inde procedens non requireretur;) at per haec verba retentum : non est sermo eo loco de habitu charitatis, vel de actu inde procedente, vel ei inseparabiliter conjuncto ; sed cum in particula, quae loquitur de poenitentia, nulla fiat mentio amoris, visum est cum fide & spe jungere aliquem dilectionis (seu charitatis, ut cum ante vocaverunt) actum : quia si poenitentia tota esset ex timore, sine amore iustitiae, & dolor esset propter poenam tantum, & non propter Dei offensam, infructuosa esset. Et cap. seq. Quibusdam pariter animadvertentibus, CHARITATEM superiori capite memoratam recenseri sub illius initium, inter ea quae preparant ad iustitiam suscipiendam : postea vero tamquam veram ipsius iustitiae formam poni. Responderunt decreti formatores, in primo loco sermonem esse de quodam actu CHARITATIS. Cum insit aliqua dilectio (charitatis utique) in homine, non quidem obtinente, sed exoptante iustitiam.

193 Ex actis itaque Concilii Tridentini, & narratione Historici, manifeste apparet, quod verba ista : illi quoque tamquam omnis iustitiae fontem diligere incipiunt, ac propterea moventur adversus peccata . . . per eam poenitentiam, quam ante Baptismum agi oportet : idem addita sunt, quia Patres voluerunt, ut aliquis charitatis actus insereretur. Et hoc ideo, quia si poenitentia tota esset ex timore, sine amore iustitiae, & dolor esset propter poenam tantum, & non propter Dei offensam (uti esset, si absque ullo charitatis actu esset) infructuosa esset. Neque hoc solum manifeste ex dictis actis apparet, sed & apparet, quod charitatis actus, velut necessarius, non inconsulto insertus fuerit dicto decreto, sed post contradictorium examen, acremque disceptationem, neque solum ex privato sensu decreti formarum, sed ex solemnitate Patrum. Quare? Quia si poenitentia tota esset ex timore, sine amore iustitiae, & dolor esset propter poenam tantum, & non propter Dei offensam, infructuosa esset. Apparet denique, quod plana Tridentinorum Patrum sententia est, ad justificationem, etiam sacramentalem, non sufficere poenitentiam, seu attritionem pure formidolosam, sine amore iustitiae, qui sit aliquis charitatis actus.

194 5°. poenitentia, quam Tridentinum ibi requirit, debet esse propter Dei offensam, & non propter poenam tantum, aliis esset infructuosa (ut ex iisdem actis constat) sed nullus poenitet, seu dolet de peccato propter Dei offensam sine actu charitatis. Quia sicut gaudere de bono Dei, quia bonum ipsius est, est de peccato, quia malum ipsius est, seu offensam, est actus charitatis. Ut enim Doctor Angelicus q. 7. de malo a. 11. ad 3. ait : eisdem rationis est quod voluntas feratur in appetitum unius contrarii, & in detestationem alterius, five, ut ait (1. 2. q. 113. a. 5. ad 1.) ad eandem virtutem pertinet prosequi unum oppositorum, & resurgere aliud. Unde 3. p. q. 85. a. 5. ad 1. dicit quod peccatum . . . homini displicere . . . propter Dei offensam . . . pertinet ad charitatem. Et ibidem in corpore dicit quod actus . . . quo alicui peccatum displicet secundum seipsum, & non iam propter supplicia, est motus charitatis. In eoque omnes conveniunt, teste Becano de Sacram. Poenit. q. 3. c. 30. his verbis : . . . poenitentia peccati ut est offen-

sa Dei, est actus charitatis, ut omnes concedunt. Idem testatur V. duze in 3. p. q. 86. a. 1. dub. 1. n. 8. Omnes . . . prae-ter Alexandrum fatentur, quod impossibile sit, ut actus odii peccati, prout est offensam Dei, sit alterius virtutis quam charitatis. Et ratio ulterior est tum quia odium peccati, prout est offensam Dei, five propter Dei offensam, & non propter poenam tantum, non est odium peccati propter nos tantum, five propter interesse nostrum, vel propter incommodum quod peccando incurrimus. Igitur est odium propter Deum, & propter interesse Dei. Necessario ergo procedit ex amore Dei propter se. Id quod evidens esse potest unicuique odii & amoris naturam attendenti. Nihil enim primum & per se odisse possumus, sed necesse est omne odium ex aliquo amore procedere, vel creaturae, vel Dei. Igitur necesse est ut odium peccati, in quantum est offensam Dei, procedat ex amore Dei, vel creaturae. Atqui non procedit ex amore creaturae propter creaturam, quia non est odium peccati, in quantum est malum creaturae, sed in quantum est malum, five offensam Dei. Igitur procedit ex amore Dei propter se. Tum quia nomine offensae Dei, quando dicitur quod peccatum odisse oportet propter offensam Dei, non intelligitur ira Dei vel voluntas vindicandi, sed indignatio quae opponitur amori, quo nos quasi filios & amicos specialiter diligit, ait Ruardus Tapperus ad art. 5. pag. 190. Igitur odium illud ex timore & amore filiali procedit. Ut enim S. Thomas ait 2. 2. q. 19. a. 2. timor poenae, ibi silentio, est timor servilis; timor culpae, est timor filialis: Si aliquis odit peccatum, five convertitur ad Deum . . . propter timorem poenae, erit timor servilis. Si autem propter timorem culpae, erit timor filialis. Nam filiorum est timere offensam patris. Tum denique quia saltem negari non potest, peccatum, in quantum est offensam Dei, esse peccatum in quantum est peccatum, five in quantum est contra legem Dei aeternam (peccatum namque ab omnibus passim cum Augustino definitur, dictum, factum, vel concupitum contra legem Dei aeternam.) Igitur negari nequit, odium peccati, in quantum est offensam Dei, esse odium peccati, in quantum est contra legem Dei aeternam. Cum igitur omne odium alicujus mali procedat ex amore boni, illi malo oppositi (recessus quippe a malo per odium, fit per accessum ad oppositum bonum per amorem; sicut recessus ab uno extremo, fit per accessum ad oppositum extremum) negari nequit odium peccati, in quantum est contra legem aeternam, procedere ex amore legis aeternae, ac per consequens ex amore Dei, & non ex amore alicujus distincti. Cum lex aeterna sit Deus ipse; non aliquid a Deo distinctum. Et hinc ulterius conficitur, odium peccati, in quantum peccatum est, esse odium peccati, in quantum est contra Deum ipsum, & non in quantum est contra aliquid a Deo distinctum; atque adeo procedere ex amore Dei propter se dilecti. Quia odium peccati, in quantum est contra Deum, est odium peccati propter Deum. Quod haud dubie procedit ex amore Dei propter se. Neque enim odium peccati, in quantum est contra Deum, procedit ex amore Dei propter nos, five propter commodum nostrum: cum hoc conveniat soli odio peccati, in quantum est contra nos, five contra commodum nostrum.

6°. Tridentinum loco citato secutum est doctrinam S. Thomae 1. p. q. 85. a. 6. cum eadem ad justificationem dispositiones, & eodem modo recenscat, quo S. Thomas. Atqui S. Thomas, post spem recensens amorem, intelligit amorem charitatis. Postquam enim dixit: Quartus actus est motus spei, &c. subdit: Quintus actus est motus charitatis, quo displicet secundum seipsum, & non propter supplicia, ut ibi videre est. Igitur

Tridentinum per dilectionem, quam post spem pariter recentet, similiter intelligit amorem charitatis: cum ex dictis evidenter appareat, quod requirit amorem, quo peccatum diliceat secundum se, non propter supplicia tantum.

196 7°. idipsum probatur ex scopo Tridentini, quod inter alias dispositiones ad justificationem in decreto suo recentet dilectionem Dei, tamquam fontis omnis iustitiæ, non solum quia penitentia alias esset propter poenam tantum, & non propter Dei offensam, sed & ad tacite refellendum errorem Lutheranorum in Apologia Confessionis Augustanæ ante annum 1545. conscripta (teste Alberto Pighio controv. 9.) docentium, quod non potest prius adesse dilectio, quam fide sit facta reconciliatio, nec peccator potest Deum diligere, quem iratum videt precipitare velle in gebennam. Ad debellandum hunc errorem, Tridentinum loco citato statuit dilectionem Dei, tamquam fontis omnis iustitiæ, præcedere justificationem, ipsamque de dilectione charitatis vel ipsi hæretici intellexerunt, ut videre est in Kemnito, apud Judocum Ravelley, arguente Tridentinum illud decretum, in eo quod apprehendere Christum ad iustitiam & salutem, tribuant Patres Tridentini CHARITATI, non fidei. Unde quintum vitium est, quod fingunt dilectionem Dei (quam proximè charitatem vocant) in nobis præcedere debere justificationem. Cui Ravelley optimè replicat, doctrinam istam Tridentini esse conformem Scripturæ: cum Scriptura manifestè insinuet, neminem salubriter ad Deum confugere pro impetranda reconciliatione, nisi qui aliquà dilectione Dei, & amore iustitiæ sit affectus. Unde Dominicus Sotus (unus ex Theologis Tridentinis) l. 2. de nat. & grat. c. 12. explicans allatum Tridentini decretum, postquam retulit Lutheranium errorem, quod solà fide peccator iustificaretur: Nos verò (inquit) agnosimus fidei motum primum esse necessarium. At quoniam possibile est, ut qui credit non diligit, adiciamus necessarios esse cum illo qui est fidei, actus præterea spei & charitatis. Et c. 13. in fine: Iustus de hac re dicere in sancta Synodo, præfatus sum, nempe quod non satis Lutheranis contradicetur, si pronuntietur, spem & charitatem coire cum fide in articulo justificationis: nam id plus æquo ipsi largiuntur. Punctum verò contradictionis hoc est, quod quemadmodum actus fidei informis saltem naturâ antecedit gratiam (utique habitualem,) ita & necesse est antecedere actus spei & charitatis (Lutheranis e contra dicentibus, actus spei & charitatis subsequi gratiam iustificantem, solà fide impetratam.) Id quod perspicit in sua confessione confessa est modo Synodus Tridentina c. 6. ubi de iis qui ab originali sinu & actualibus reconciliantur, sic habet: disponuntur autem ad ipsam iustitiam, dum excitati divinâ gratiâ, & adiuvi, fidem ex auditu concipientes... in spem eriguntur... illumque tamquam omnis iustitiæ fontem diligere incipiunt; ac propterea moventur ad versus peccata... per eam penitentiam, quam ante Baptismum agi oportet. Et c. 7. hanc dispositionem, seu præparationem iustificatio ipsa consequitur, &c. Igitur, juxta Sotum, necesse est, ex mente Tridentini sessione illâ sextâ, non solum ut actus fidei, sed & actus spei & charitatis... saltem naturâ infusionem gratiæ antecedant, ut ibidem Sotus ait. Id etiam clarè eadem sessione declaratum tradit Vega (qui eadem ipse quoque interfuit) in Concil. Trid. l. 6. c. 31. dicens: Duo definita de penitentia hic video à Patribus. Primum, esse odium & detestationem propter Deum. Secundum est, oportere penitentiam agi ante Baptismum. Similiter id eadem sessione definitum cenet Melchior Canus (qui & ipse præfens fuit) p. 1. relect. de poenit. ubi postquam dixit, quod

primus actus penitentiae nunquam est sine actu charitatis, idque variis argumentis ex Scriptura, Augustino & multiplici ratione probavit: Id tandem (inquit) modo in Concilio Tridentino sess. 6. c. 6. & 7. definitum est, ac reverè: id enim Dominus Luc. 7. insinuassee videtur, inquit: Remittuntur ei peccata multa, quoniam dilexit multum, significans dolorem & lacrymas nullas esse, nisi cum charitate essent.

8°. tandem id probatur ex communi mente & sententia Doctorum. Quod enim Tridentinum loco citato agat de amore Dei propter se, non de amore concupiscentiæ, communis mens, ac sententia Doctorum est, uti testatur Tannerus to. 4. disp. 6. q. 2. dub. 4. n. 7. Idque Suarez in 3. p. disp. 4. sect. 8. probat, quia diligere Deum ut omnis iustitiæ fontem, non est diligere amore concupiscentiæ, sed est diligere Deum ut Authorem gratiæ, & omnium supernaturalium bonorum, quomodo charitas dicitur, etiam si propter Jesum maxime diligitur. Nec verò dicit Concilium, hunc amorem pertinere ad spem, sed potius supponere spem, & post conceptam spem, per eam erigi hominem, & quasi sublevari ad diligendum Deum, utique propter Jesum. Nam amor concupiscentiæ non sequitur propriè ex spe, sed ad illam, otiosè supponitur.

Pluribus argumentis ex Scriptura, Traditione, Tridentino, &c. necessitas amoris Dei propter se ad justificationem peccatoris, etiam sacramentalem, invictè probabitur Deo dante l. 5. Hic solum illud addo: Dei propter se amor necessarius est ad justificationem per Baptismum sanguinis, uti probabitur c. 16. Ergo & ad justificationem per Baptismum aquæ; utpote qui non est efficacior Baptismo sanguinis. Imò hunc illo efficaciorrem esse probabitur cap. seq.

CAPUT XV.

Triples effectus Baptismi fluminis. Ubi etiam de effectibus Baptismi fluminis, & sanguinis.

Triples est effectus Baptismi (ait S. Bona-ventura in 4. dist. 4. a. 1. q. 3. 1. p.) primus characteris impressio, secundus gratiæ infusio, tertius innocentie restitutio.

In Sacramento ergo Baptismi 1°. imprimitur character (ait S. Thomas q. 63. a. 6.) quia per ipsum homo accipit potestatem recipiendi alia Ecclesiæ Sacramenta. Unde Baptismus dicitur janua omnium Sacramentorum. Alia ratio est quia per Baptismum homo recipitur in numero fidelium, fitque Christianus; idèque divina beatitudo accedentem ad Baptismum in sui participationem recipit, & proprio lumine, quasi quodam signaculo ipse tradit suam participationem. S. Dionysius de Eccles. Hierarch. c. 2. Et Spiritu signamur, ut imaginem ejus & gratiam tenere possimus. Ambrosius l. 1. de Spir. sanct. c. 6.

Secundò infunditur gratia, per quam fit remissio peccatorum, tam originalis, quam actualium prorsus omnium, juxta illud Ezech. 36. Effundam super vos aquam mundam, & mundabimini ab omnibus inquinamentis vestris. Quod & Florentinum definit in decreto Eugenii IV. Sacramenti Baptismi effectus est remissio omnis culpæ originalis & actualis. Siquidem ut Augustinus ait l. 1. de peccat. merit. & remiss. c. 15. Generante carne tantummodo, trahitur originale peccatum. Regenerante autem Spiritu, non solum originalium, sed etiam voluntariorum remissio fit peccatorum.

Per eandem gratiam baptizatus efficitur hæres regni caelestis, juxta illud: Qui crediderit, & baptizatus fuerit, salvus erit. Per eandem quoque